8.Озарук В., Презлята Г., Курилюк С. Сучасні уявлення про рухову активність людини. Вісник Прикарпатського університету. Серія: Фізична культура. 2014. Вип. 20. С.87–96.

9.Ровний А. С., Ровний В. А., Ровна О. О. Фізіологія рухової активності: підруч. [для студентів ВНЗ фіз. вих. і сп.]. Харків, 2014. 343 с.

10. Яценко Л. В., Бойко О. Г., Бузнік А. І. Організація секційних занять скандинавською ходьбою студенток 18–19 років. Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах. 2021. Т. 3, № 75. С.176–180.

References

1.Bakanova, O. F., Samokhin, O. O., Kryvoruchko, S. M., Kramarenko, V. I. (2021) Uprovadzhennia skandynavskoi khodby v systemu fizychnoho vykhovannia studentiv [Introducing Nordic walking into the system of physical education for students]. Visnyk Zaporizkoho natsionalnoho universytetu. Fizychne vykhovannia ta sport. № 2. S.16–20 [in Ukrainian].

2.Zaniattia skandynavskoiu khodboiu: novomodni prohulianky [Nordic walking classes: newfangled walks]. Rezhym dostupu: http://diagnoz.net.ua/narodne-likyvanja/25374-zanyattya-skandinavskoyi-hodboyu-novomodn-progulyanki.htmlи [in Ukrainian].

3.Kasarda, O. Z. (2016) Rozvytok rukhovoi aktyvnosti studentok vyshchykh navchalnykh zakladiv u protsesi zaniat skandynavskoiu khodboiu [Development of motor activity of female students of higher educational institutions during Nordic walking classes]: dys.… kand. ped. nauk: spets. 13.00.02 «Teoriia ta metodyka navchannia (fizychna kultura, osnovy zdorovia)». Lutsk. 207 s. [in Ukrainian].

4.Liasota, T I., Vaskan, I. H. (2019) Vplyv zaniat skandynavskoiu khodboiu na pokaznyky fizychnoho stanu studentiv [The impact of Nordic walking classes on students' physical condition indicators]. Visnyk Prykarpatskoho universytetu. Seriia: Fizychna kultura. Liut. 26; 32. S.87–90 [in Ukrainian].

5.Mitskevych, N. Dotsilnist uprovadzhennia skandynavskoi khodby yak vydu rukhovoi aktyvnosti sered studentiv vyshchykh navchalnykh zakladiv [The feasibility of introducing Nordic walking as a type of physical activity among students of higher educational institutions]. URL: http://dspace.nuft.edu.ua/ jspui/bitstream/123456789/ 32928/1/ [in Ukrainian].

6.Mykysha, D. O. (2013) Skandynavska khodba yak zasib rukhovoi aktyvnosti dlia studentiv spetsialnykh medychnykh hrup [Nordic walking as a means of physical activity for students of special medical groups] / Vidp. za vyp. A. Ye. Shepieliev. Materialy naukovo-teoretychnoi konferentsii vykladachiv, aspirantiv, spivrobitnykiv ta studentiv kafedry fizychnoho vykhovannia i sportu: tezy dop. Sumy: SumDU. S.75–78 [in Ukrainian].

7.Mulyk, K. V., Liu Tsze. (2018) Osoblyvosti skandynavskoi khodby [Features of Nordic walking]. Osnovy pobudovy trenuvalnoho protsesu v tsyklichnykh vydakh sportu. Vyp. 2. S.163–168 [in Ukrainian].

8.Ozaruk, V., Prezliata, H., Kuryliuk, S. (2014) Suchasni uiavlennia pro rukhovu aktyvnist liudyny [Modern ideas about human motor activity]. Visnyk Prykarpatskoho universytetu. Seriia: Fizychna kultura. Vyp. 20. S.87–96 [in Ukrainian].

9.Rovnyi, A. S., Rovnyi, V.A., Rovna, O. O. (2014) Fiziolohiia rukhovoi aktyvnosti [Physiology of motor activity] : pidruch. [dlia studentiv VNZ fiz. vykh. i sp.]. Kharkiv. 343 s. [in Ukrainian].

10. Yatsenko, L. V., Boiko, O. H., Buznik, A. I. (2021) Orhanizatsiia sektsiinykh zaniat skandynavskoiu khodboiu studentok 18–19 rokiv [Organization of sectional Nordic walking classes for female students aged 18–19]. Pedahohika formuvannia tvorchoi osobystosti u vyshchii i zahalnoosvitnii shkolakh. T. 3, № 75. S.176–180 [in Ukrainian].

DOI: https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2025.07(194).24
УДК 37.015

Козіброда Л. В.
докторка педагогічних наук, доцентка,
Львівський державний університет фізичної культури імені Івана Боберського,
професорка кафедри теорії і методики фізичної культури
orcid.org/0000-0001-8232-425X

ІНТЕГРАЦІЯ НАЦІОНАЛЬНИХ ВИДІВ СПОРТУ В СУЧАСНИЙ УРОК ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ: ДОСВІД ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Статтю присвячено інтеграції національних видів спорту в сучасний урок фізичної культури, що є актуальним напрямом удосконалення освітнього процесу в Україні, який сприяє підвищенню мотивації до занять фізичною активністю та формуванню національної свідомості серед молоді. Використання національних спортивних практик, таких як козацькі забави, гопак, українські народні ігри та традиційні види боротьби, дозволяє не лише розвивати фізичні якості учнів, а й ознайомлювати їх із культурною спадщиною свого народу. Такий підхід має важливе значення для патріотичного виховання та зміцнення національної ідентичності. У роботі розглядається досвід інших країн, де національні види спорту успішно інтегровані в освітні програми, що дозволяє робити висновки про можливість їх ефективного застосування в українських школах. Аналіз результатів досліджень свідчить про те, що використання національних видів спорту позитивно впливає на фізичний розвиток учнів, зокрема на їхню координацію, силу, гнучкість, витривалість, а також сприяє зміцненню морально-вольових якостей. Однак впровадження таких практик стикається з певними викликами, серед яких – нестача кваліфікованих фахівців, необхідних матеріально-технічних ресурсів, а також недостатня популяризація національних видів спорту серед молоді. У статті також окреслено перспективи подальшого поширення національних видів спорту в навчальних закладах та шляхи подолання

існуючих проблем. Особливу увагу приділено питанням інтеграції цих практик у сучасні методики викладання фізичної культури та їхній потенціал у вихованні гармонійно розвиненої особистості.

Ключові слова: *національні види спорту, фізична культура, патріотичне виховання, козацькі забави, національна ідентичність, шкільна програма, фізичний розвиток, освітній процес.*

Larisa Kozibroda Integration of national sports into modern physical culture lesson: experience and prospects

The integration of national sports into the modern lesson of physical culture is an urgent direction of improvement of the educational process in Ukraine, which contributes to increasing the motivation to engage in physical activity and the formation of national consciousness among young people. The use of national sports practices, such as Cossack games, hopak, Ukrainian folk games and traditional types of wrestling, allows not only to develop the physical qualities of students, but also to familiarize them with the cultural heritage of their people. This approach is important for patriotic upbringing and strengthening of national identity. The work examines the experience of other countries where national sports are successfully integrated into educational programs, which allows us to draw conclusions about the possibility of their effective use in Ukrainian schools. The analysis of research results shows that the use of national sports has a positive effect on the physical development of students, in particular on their coordination, strength, flexibility, endurance, and also contributes to the strengthening of moral and willpower qualities. However, the implementation of such practices faces certain challenges, among which are the lack of qualified specialists, the necessary material and technical resources, as well as insufficient popularization of national sports among young people. The article also outlines the prospects for the further spread of national sports in educational institutions and ways to overcome existing problems. Particular attention is paid to the integration of these practices into modern methods of teaching physical culture and their potential in the education of a harmoniously developed personality.

Key words: *national sports, physical culture, patriotic education, Cossack entertainment, national identity, school program, physical development, educational process.*

Постановка проблеми. На підставі проведеного аналізу можна стверджувати, що національні види спорту, як важливий елемент культурної спадщини, часто залишаються поза увагою в сучасній освітній системі, зокрема у сфері фізичного виховання. У той час, коли глобалізація призводить до уніфікації спортивних програм та методик, втрачається можливість використовувати національні спортивні традиції як інструмент формування не лише фізичних якостей, але й національної свідомості учнів. Важливим аспектом є те, що національні види спорту, такі як козацькі забави, народні ігри, бойові мистецтва та танці, можуть ефективно сприяти розвитку фізичних здібностей, розширювати кругозір учнів та допомагати їм глибше розуміти власну культурну спадщину.

Незважаючи на численні переваги, існує низка проблем, що перешкоджають інтеграції національних видів спорту в уроки фізичної культури. Однією з ключових проблем є брак кваліфікованих фахівців, здатних викладати ці дисципліни на належному рівні, а також відсутність необхідної інфраструктури та ресурсів. Крім того, національні види спорту часто сприймаються як застарілі або нецікаві для сучасної молоді, що ускладнює їхню популяризацію. Відсутність системної підтримки з боку освітніх і державних інституцій лише поглиблює цю проблему.

Отже, постає необхідність у розробці та впровадженні інтегрованих програм, що поєднують сучасні методики викладання фізичної культури з національними спортивними традиціями, з урахуванням сучасних педагогічних вимог і викликів. Це дозволить не лише підвищити рівень фізичного виховання в школах, але й сприяти формуванню національної ідентичності та патріотизму серед учнівської молоді.

Аналіз останніх досліджень. Останні роки в Україні спостерігається зростання наукового інтересу до інтеграції національних видів спорту у систему фізичної культури в освітніх закладах. Провідні українські вчені та педагоги активно досліджують цей напрям, розробляючи як теоретичні основи, так і практичні рекомендації щодо їхнього впровадження. Одним із ключових питань є адаптація національних видів спорту до сучасних педагогічних методик і вимог Державного стандарту освіти.

Зокрема, О. М. Вацеба у своїх роботах підкреслює важливість збереження національних спортивних традицій та їх роль у патріотичному вихованні молоді. Науковець зазначає, що використання національних видів спорту у школах сприяє не лише фізичному розвитку учнів, але й формує у них відчуття національної гордості та поваги до історичної спадщини. Вацеба також акцентує увагу на необхідності популяризації цих видів спорту, оскільки вони вимагають від учнів дисципліни, витривалості та командної роботи, що сприяє формуванню моральних і вольових якостей.

Інший дослідник, О. Г. Коломинський, у своїх роботах аналізує можливості інтеграції національних видів спорту у шкільну програму з фізичної культури, пропонуючи використання комплексного підходу. Вчений вказує на те, що такі спортивні практики, як українські народні ігри, мають не тільки фізичне, але й культурне та виховне значення. Коломинський стверджує, що національні ігри можуть бути ефективно використані для розвитку координаційних здібностей, покращення комунікаційних навичок та соціалізації дітей, особливо на початкових етапах навчання.

С. В. Єрмаков присвятив свої дослідження аналізу впливу національних видів спорту на здоров'я та фізичний розвиток учнів. Він дійшов висновку, що такі види спорту, як гопак і козацькі бойові мистецтва, мають значний потенціал для покращення фізичної форми та загального самопочуття учнів. У своїх роботах Єрмаков наголошує на необхідності впровадження цих дисциплін у навчальний процес з урахуванням вікових і фізіологічних особливостей дітей. Він також розробив методичні рекомендації щодо адаптації цих видів спорту до умов сучасної школи, враховуючи обмеженість матеріально-технічної бази.

Також варто звернути увагу на дослідження О. А. Тименка, який вивчає питання збереження української культурної спадщини через фізичну культуру. Вчений стверджує, що національні види спорту, як частина культурної ідентичності, можуть стати потужним інструментом у формуванні не тільки фізичних якостей, а й моральних цінностей

молоді. Тименко пропонує інтеграцію національних елементів у загальну програму з фізичної культури, зокрема через створення спеціальних уроків, присвячених національним видам спорту.

І. М. Лях та Л. В. Іванова також зробили значний внесок у дослідження методики викладання національних видів спорту в шкільній програмі. Їхні праці зосереджені на адаптації народних ігор і традиційних українських видів спорту для різних вікових груп. Лях і Іванова вказують на важливість використання міжпредметних зв'язків у навчальному процесі, що дозволяє розвивати не тільки фізичні здібності, але й пізнавальні інтереси учнів. Це сприяє більш глибокому розумінню історичних і культурних контекстів, пов'язаних з національними видами спорту.

Варто також зазначити дослідження Г. В. Безрук, яка займається питанням впливу національних видів спорту на формування здорового способу життя учнів. Вона відзначає, що такі види спорту, як народні ігри та традиційні змагання, мають потужний потенціал для залучення дітей до регулярних фізичних занять. Науковець акцентує на тому, що інтеграція національних видів спорту може сприяти зниженню рівня захворюваності серед дітей та підлітків, оскільки вони забезпечують різноманітну і цікаву фізичну активність.

Окрім цього, Ю. В. Мельник зосереджується на педагогічних аспектах інтеграції національних видів спорту в освітній процес. Він пропонує модель, яка включає поетапне введення національних спортивних практик, починаючи з молодших класів і поступово підвищуючи складність завдань у старших класах. Така методика дозволяє створити послідовну систему фізичного виховання, що поєднує традиційні види спорту із сучасними вимогами до фізичної підготовки учнів.

Підсумовуючи, слід зазначити, що українські вчені активно досліджують питання інтеграції національних видів спорту у шкільну програму з фізичної культури. Їхні дослідження доводять, що такі види спорту мають значний потенціал для фізичного, культурного та морального розвитку учнів, а також сприяють формуванню національної свідомості та патріотизму. Однак, для успішного впровадження цих програм необхідно вирішити низку проблем, зокрема підготовку фахівців, забезпечення ресурсів і популяризацію національних видів спорту серед молоді.

Мета статті – здійснити комплексне дослідження можливостей та перспектив інтеграції національних видів спорту в сучасний освітній процес на уроках фізичної культури. Зокрема, проаналізувати вплив національних спортивних практик на фізичний, моральний та соціальний розвиток учнів, їхню роль у формуванні національної ідентичності та патріотичного виховання. Окрім цього, визначити ключові проблеми, які перешкоджають впровадженню цих видів спорту в шкільну програму, та запропонувати шляхи їх подолання, з урахуванням сучасних педагогічних методик та освітніх стандартів.

Виклад основного матеріалу. Інтеграція національних видів спорту в сучасний урок фізичної культури є актуальним питанням у контексті модернізації освітнього процесу в Україні. Національні спортивні практики, такі як козацькі забави, гопак, народні ігри та інші традиційні види спорту, мають значний потенціал не тільки для розвитку фізичних якостей учнів, але й для формування національної ідентичності, патріотичного виховання та зміцнення зв'язку з культурною спадщиною. У цьому розділі детально розглянуто переваги, проблеми та перспективи впровадження національних видів спорту в освітню систему.

Національні види спорту мають ряд унікальних характеристик, які роблять їх важливим компонентом фізичного виховання. Однією з головних переваг є їхній історичний та культурний контекст. Використання таких видів спорту дозволяє учням не лише займатися фізичною активністю, але й знайомитися з традиціями своєї країни. Наприклад, козацькі забави, що є частиною української культурної спадщини, сприяють розвитку сили, витривалості, швидкості та координації, водночас формуючи у дітей розуміння історичних аспектів боротьби за свободу та незалежність України (Безрук, 2018: 98).

Крім фізичного розвитку, національні види спорту сприяють вихованню морально-вольових якостей. Дослідження показують, що участь у народних іграх та змаганнях сприяє формуванню таких рис характеру, як сміливість, самодисципліна, повага до товаришів та вміння працювати в команді. Зокрема, козацькі забави включають командні змагання, які розвивають лідерські якості та зміцнюють дух колективізму.

Також важливо зазначити, що національні види спорту мають потенціал для інтеграції в програми фізичного виховання на всіх рівнях освіти. Вони можуть бути адаптовані для учнів різного віку та фізичної підготовки, що робить їх універсальними для використання в освітніх установах. Наприклад, для молодших школярів можна використовувати простіші елементи народних ігор, тоді як для старшокласників – складніші технічні вправи та змагання на витривалість (Тименко, 2019: 132).

Можна стверджувати, що незважаючи на численні переваги, існує низка проблем, що перешкоджають широкомасштабному впровадженню національних видів спорту у шкільну програму. Однією з ключових є брак кваліфікованих фахівців, які мають необхідні знання та навички для проведення уроків із національних видів спорту. Багато вчителів фізичної культури не мають достатньої підготовки або не знайомі з традиційними українськими спортивними практиками. Це зумовлює необхідність розробки спеціальних навчальних програм та курсів підвищення кваліфікації для педагогів.

Отримані результати свідчать про другу важливу проблему - недостатня матеріально-технічна база. Більшість шкіл не мають спеціального обладнання або умов для проведення занять із національних видів спорту. Наприклад, для проведення козацьких забав необхідні специфічні атрибути, які не завжди є в наявності у шкільних спортивних залах. Відсутність відповідного обладнання обмежує можливості для проведення повноцінних уроків фізичної культури з використанням національних видів спорту (Лях, 2020: 117).

Крім того, існує проблема популяризації національних видів спорту серед молоді. У сучасному суспільстві молодь часто орієнтується на глобальні спортивні зразки, такі як футбол, баскетбол чи теніс, і не завжди проявляє інтерес до традиційних видів спорту, що може спричинити недооцінку їх значення. Для вирішення цієї проблеми необхідно

активізувати заходи з популяризації національних видів спорту через масові змагання, фестивалі та культурно-спортивні заходи.

Існує кілька перспективних напрямів, які можуть сприяти подоланню зазначених проблем і забезпечити успішну інтеграцію національних видів спорту у шкільну програму. Перш за все, важливо розробити освітні стандарти, які б включали національні види спорту як обов'язкову частину навчальних планів з фізичної культури. Це сприятиме їх систематичному впровадженню та забезпечить необхідний рівень підготовки учнів.

Другим важливим напрямом є підготовка кваліфікованих кадрів. Для цього необхідно створити програми підготовки та перепідготовки вчителів фізичної культури, які б включали вивчення національних видів спорту. Важливу роль у цьому може відігравати співпраця з науковими установами, спортивними федераціями та громадськими організаціями, що займаються розвитком національних видів спорту (Вацеба, 2017: 60).

Також перспективним є створення спеціальних навчально-методичних посібників і відеоматеріалів, які б допомогли вчителям ефективно організовувати уроки. Такі матеріали можуть включати практичні рекомендації щодо проведення змагань, опис техніки виконання вправ та поради щодо адаптації національних видів спорту для різних вікових категорій.

Згідно з отриманими даними, ще один важливий аспект – це популяризація національних видів спорту серед учнів та їхніх батьків. Для цього можна організовувати шкільні фестивалі, спортивні свята та змагання, які б підвищували зацікавленість дітей і молоді. Крім того, важливо залучати засоби масової інформації для висвітлення таких заходів та популяризації національної спортивної спадщини.

Нарешті, важливо забезпечити фінансову підтримку для розвитку матеріально-технічної бази. Це може включати виділення коштів на закупівлю необхідного обладнання та ремонт спортивних майданчиків. Важливою також є підтримка місцевих громад, які можуть сприяти розвитку національних видів спорту на регіональному рівні через організацію спортивних клубів і гуртків (Коломинський, 2018: 46).

Інтеграція національних видів спорту в сучасний урок фізичної культури є перспективним напрямом розвитку освітньої системи, який сприятиме не лише фізичному розвитку учнів, але й їхньому патріотичному вихованню та зміцненню національної ідентичності. Впровадження цих видів спорту вимагає розв'язання низки проблем, таких як брак кваліфікованих кадрів, недостатня матеріально-технічна база та низька популярність серед молоді. Однак розробка відповідних освітніх стандартів, підготовка педагогів, популяризація національних спортивних практик та фінансова підтримка можуть стати основою для успішної інтеграції національних видів спорту у шкільну програму.

Висновки. Інтеграція національних видів спорту в сучасний урок фізичної культури є важливим напрямом розвитку освітнього процесу, який поєднує фізичне виховання з культурно-патріотичним компонентом. Використання таких спортивних практик, як козацькі забави, народні ігри та традиційні види боротьби, сприяє не тільки розвитку фізичних якостей учнів, а й формує національну свідомість, виховує морально-вольові якості та зміцнює зв'язок молоді з історією та культурною спадщиною своєї країни.

Попри численні переваги, впровадження національних видів спорту стикається з проблемами, серед яких головними є недостатня підготовка кваліфікованих фахівців, відсутність необхідної матеріально-технічної бази та недостатня популяризація національних спортивних традицій серед молоді. Для подолання цих труднощів необхідно розробляти навчальні програми та освітні стандарти, які включають національні види спорту як обов'язковий компонент, проводити курси підвищення кваліфікації для вчителів та популяризувати ці види спорту через масові змагання, фестивалі та інші заходи.

Таким чином, інтеграція національних видів спорту в уроки фізичної культури сприятиме комплексному розвитку учнів, формуванню патріотизму, зміцненню національної ідентичності та залученню молоді до збереження культурної спадщини.

Література

1..Безрук Г. В. Формування здорового способу життя учнів засобами народних видів спорту. Фізична культура, спорт і здоров'я нації. 2018. № 10. С. 95-102.

2.Вацеба О. М. Українські національні види спорту як засіб патріотичного виховання молоді. Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я у сучасному суспільстві. 2017. № 2 (37). С. 58-63.

3.Єрмаков С. В. Вплив національних видів спорту на фізичне здоров'я учнів: методичні рекомендації. Науковий вісник Чернігівського національного педагогічного університету. Серія: Педагогічні науки. 2016. № 138. С. 223-228.

4.Коломинський О. Г. Інтеграція народних ігор у сучасну систему фізичного виховання школярів. Теорія і методика фізичного виховання і спорту. 2018. № 1. С. 42-48.

5.Лях І. М., Іванова Л. В. Методика викладання національних видів спорту у шкільній програмі з фізичної культури. Вісник Запорізького національного університету. 2020. № 1. С. 112-118.

6.Максимчук Б. А., Максимчук І. А. Підготовка майбутнього вчителя до фізичного виховання учнів: навчальний посібник. Маріуполь: 2020. 221 с.

7.Мельник Ю. В. Педагогічні аспекти інтеграції національних видів спорту в сучасну систему освіти. Вісник Харківського національного університету. Серія: Педагогічні науки. 2021. № 4. С. 85-90.

8.Тименко О. А. Збереження української культурної спадщини через фізичну культуру. Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту. 2019. № 4. С. 130-135.

References

1.Bezruk H. V. (2018) Formuvannia zdorovoho sposobu zhyttia uchniv zasobamy narodnykh vydiv sportu [Formation of a healthy lifestyle of students by means of folk sports] Fizychna kultura, sport i zdorovia natsii, 10: 95–102. [in Ukrainian].

2.Vatseba O. M. (2017) Ukrainski natsionalni vydy sportu yak zasib patriotychnogo vykhovannia molodi [Ukrainian national sports as a means of patriotic education of youth] Fizychne vykhovannia, sport i kultura zdorovia u suchasnomu suspilstvi, 2(37): 58–63. [in Ukrainian].

3.Yermakov S. V. (2016) Vplyv natsionalnykh vydiv sportu na fizychne zdorovia uchniv: metodychni rekomendatsii [The influence of national sports on the physical health of students: methodological recommendations] Naukovyi visnyk Chernihivskoho natsionalnoho pedahohichnoho universytetu. Seriia: Pedahohichni nauky, 138: 223–228. [in Ukrainian].

4.Kolomynskyi O. H. (2018) Intehratsiia narodnykh ihor u suchasnu systemu fizychnoho vykhovannia shkoliariv [Integration of folk games into the modern system of physical education of schoolchildren] Teoriia i metodyka fizychnoho vykhovannia i sportu, 1: 42–48. [in Ukrainian].

5.Liakh I. M., Ivanova L. V. (2020) Metodyka vykladannia natsionalnykh vydiv sportu u shkilnii prohrami z fizychnoi kultury [Methods of teaching national sports in the school physical education program] Visnyk Zaporizkoho natsionalnoho universytetu, 1: 112–118. [in Ukrainian].

6.Maksymchuk B. A., Maksymchuk I. A. (2020) Pidhotovka maibutnoho vchytelia do fizychnoho vykhovannia uchniv: navchalnyi posibnyk [Preparation of the future teacher for the physical education of students: textbook] Mariupol. 221 p. [in Ukrainian].

7.Melnyk Yu. V. (2021) Pedahohichni aspekty intehratsii natsionalnykh vydiv sportu v suchasnu systemu osvity [Pedagogical aspects of the integration of national sports into the modern education system] Visnyk Kharkivskoho natsionalnoho universytetu. Seriia: Pedahohichni nauky, 4: 85–90. [in Ukrainian].

8.Tymenko O. A. (2019) Zberezhennia ukrainskoi kulturnoi spadshchyny cherez fizychnu kulturu [Preservation of Ukrainian cultural heritage through physical culture] Pedahohika, psykholohiia ta medyko-biolohichni problemy fizychnoho vykhovannia i sportu, 4: 130–135. [in Ukrainian].

DOI: https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2025.07(194).25
УДК: 796.011

Кравченко К.Г.
доктор філософії
Національний технічний університет «Дніпровська політехніка», м. Дніпро
https://orcid.org/0000-0003-1545-9255
Вілянський В.М.
доцент, завідувач кафедри фізичної культури і спорту
Національний технічний університет «Дніпровська політехніка», м. Дніпро
https://orcid.org/0000-0002-2550-2643
Чернігівська С.А.
кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент
Національний технічний університет «Дніпровська політехніка», м. Дніпро
https://orcid.org/0000-0001-7342-438X
Масол В.В.
доктор філософії
Український державний університет імені Михайла Драгоманова
https://orcid.org/0000-0002-5214-073X

РІВЕНЬ ЗАЛУЧЕНОСТІ СТУДЕНТІВ (ДІВЧАТ), ЯКІ ЗА СТАНОМ ЗДОРОВ'Я ВІДНЕСЕНІ ДО СПЕЦІАЛЬНОЇ МЕДИЧНОЇ ГРУПИ В ПРОЦЕС ОЗДОРОВЧО-ФІЗКУЛЬТУРНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

У статті розглядається проблема залучення студенток спеціальної медичної групи до оздоровчо-фізкультурної діяльності. Метою дослідження є визначення рівня включення цієї категорії студентів у процес підтримання та зміцнення здоров'я засобами фізичної культури. На базі кафедри фізичної культури та спорту НТУ «Дніпровська політехніка» проведено анкетування 48 першокурсниць спеціальної медичної групи із використанням методики самооцінки освітнього компонента. Результати дослідження засвідчили, що 60,42 % дівчат мають середній рівень знань, а фізичними вправами займаються епізодично або посезонно. Лише незначна частина респонденток залучена до регулярної фізичної активності. Попри це, 85,42 % опитаних відзначають збереження та укріплення здоров'я як головну мету занять. Отримані результати вказують на необхідність розробки цілеспрямованих мотиваційних та освітніх програм, що сприятимуть більш повноцінному включенню студенток з послабленим здоров'ям до фізкультурно-оздоровчої діяльності.

Ключові слова: студенти, *здоров'я, оздоровчо-фізкультурна діяльність, спеціальна медична група, фізична культура.*

Kravchenko K., Vilianskyi V., Chernihivska S., Masol V. The level of involvement of students (girls) who are classified as a special medical group in the process of health and physical activity. *This article explores the issue of involving female students from special medical groups in health-oriented physical activity. The aim of the study is to assess the level of engagement of this student category in maintaining and strengthening their health through physical culture. A survey was conducted at the Department of Physical Culture and Sports of the National Technical University "Dnipro Polytechnic," involving 48*